

ŽENICH PRO MARCELU

Ivan Klíma

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Ženich pro Marcelu

Ivan Klíma

Znění tohoto textu vychází z díla [Ženich pro Marcelu](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Dilia v Praze v roce 1969. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Ivan Klíma: Ženich pro Marcelu), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uvedte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 4. 12. 2020.

OBSAH

OSOBY.....	6
ŽENICH PRO MARCELU	7

OSOBY

**ÚŘEDNÍK
KLIMENT
VESELÝ
MÁDR
MARCELA LUKASOVÁ**

Zcela holá kancelář – jen stůl s telefonem a židle. Klubovka. Na stěně plakát.

KLIMENT (*vstoupí*): Dobrý den. Já jsem Kliment. (*Vytahuje pozvánku.*) Byl jsem... dostal jsem tohle předvolání na osmou ráno.

ÚŘEDNÍK: Tak vy jste Kliment.

KLIMENT: Na osmou ráno.

ÚŘEDNÍK: Kliment. Tak vy jste Kliment.

KLIMENT: Teď je půl čtvrté!

ÚŘEDNÍK: Neposadíte se, pane Kliment?

KLIMENT: Celou dobu mě nechali čekat. V té místnosti vedle. V té čekárně.

ÚŘEDNÍK: Tady do té klubovky, nebo radši na židli?

KLIMENT: A čekárna byla nevytopena. Prázdná a studená.

ÚŘEDNÍK: V našem věku už prý je lepší sedět na tvrdém. Ale právě proto sedáme radši do měkkého. (*Směje se.*)

KLIMENT: Dva chlapi u dveří. Jeden měl takový divný pohled. Až mi bylo úzko, když se na mě podíval.

ÚŘEDNÍK (*užasle*): Tak vy se neposadíte?

KLIMENT: Děkuju. Seděl jsem doted'ka v čekárně. A ty plakáty tam. Já nechápu, proč v dnešní době takové plakáty. Ten druhý chlap měl jen jedno oko a místo druhého jizvu. Strašné.

ÚŘEDNÍK: Kávu, nebo čaj?

KLIMENT: Pro mě? Děkuju. Když bych směl prosit – tedy čaj! Skoro osm hodin mě tam nechali sedět... V nevytopené čekárně. Kdykoliv jsem se zeptal, řekli mi: ještě je na schůzi. Anebo: zasedá se. Potom mě jenom odstrkávali. A ty plakáty. Nemám rád na plakátech prapory a šeríky.

ÚŘEDNÍK (*telefonuje*): Jeden čaj!

KLIMENT: Ty veršičky na nich. Bojím se, že už je nikdy nezapomenou: Ten hoden lásky, kdo neporuší svazky! Jaké svazky, prosím vás?

ÚŘEDNÍK (*pokládá sluchátko*): Bohužel, pane Kliment, tak teda čaj není. To mi je skutečně líto.

KLIMENT: Nevadí. Vezmu si kávu.

ÚŘEDNÍK (*s jemnou výčitkou*): Chtěl jste přece čaj!

KLIMENT: Sám jste právě naznačil...

ÚŘEDNÍK: Omluvil jsem se vám přece. (*Telefonuje.*) Rozmyslel se. Chce radši kávu.

KLIMENT: Napsali mi: osm hodin ráno. Občanský průkaz s sebou.
Ale důvod uveden nebyl.

ÚŘEDNÍK: Bohužel, tak tedy káva taky není. To mě skutečně mrzí,
pane Kliment! Neposadíte se aspoň?

KLIMENT: Neomlouvejte se. Koupím si něco venku v automatu.
Stejně se musím taky jít najíst. Těch osm hodin čekání. Kdy-
bych to byl věděl, vzal jsem si s sebou svačinu.

ÚŘEDNÍK: Tak vy se neposadíte?

KLIMENT: Děkuju... Jste skutečně laskavý, ale já radši postojím.

ÚŘEDNÍK (listuje): Tak tedy vy jste Kliment. Petr Kliment. (*Pohor-
šeně.*) A vy jste se měl přece dostavit ráno v osm hodin.

KLIMENT: Právě.

ÚŘEDNÍK: A teď máme... Čtyři hodiny deset minut. Pane Kliment,
tohle není dobrý začátek.

KLIMENT: Ale já přece...

ÚŘEDNÍK: Skutečně, tohle není dobrý začátek. Neposadíte se?

KLIMENT (rozhořčeně): Od osmi hodin tu trčím. Tady v čekárně.
A vy si dovolíte...

ÚŘEDNÍK: Tady jste měl být. Ne v hovorně.

KLIMENT: Nepustili mě. Vždyť to pořád vysvětluju. Ti dva, co stáli ve dveřích. Vypadali jako... ale vy je přece musíte znát.

ÚŘEDNÍK (*telefonuje*): Hovorna? Říká, že jste ho nepustili!

KLIMENT (*rozhořčeně*): To je nehorázné. Napřed člověka nepustějí a teď na mě ještě budete křičet. Vždyť ten jednooký, když jsem šel ke dveřím, mě odstrčil, div jsem neupadl.

ÚŘEDNÍK (*zavěšuje*): Tak vidíte, pane Kliment... Vůbec jste v hovorně nebyl. To mě mrzí, to jsem od vás nečekal.

KLIMENT: Dovolte... Já že tam nebyl? Od osmi hodin. Ti dva chlapi... těch se zeptejte, ti mi to dosvědčí.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, tohle není dobrý začátek. Jaký je váš názor na manželství? (*Zalistuje.*)

KLIMENT: Ale já přece... podívejte na moje ruce... Zčervenaly mi tam od té zimy.

ÚŘEDNÍK: Kde?

KLIMENT: V té čekárně.

ÚŘEDNÍK (*telefonuje*): Hovorna? Říká, že tam byla zima!

KLIMENT: Ti dva chlapi měli dokonce lyžařské svetry! A jeden měl holínky. Černé holínky. A druhý – ten jednooký měl kolem krku omotanou šálu.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. V čekárně je zatopeno. Je tam... kolik? *(Naslouchá v telefonu.)* V čekárně je čtyřicet pět stupňů tepla. To přece není tak málo, nemyslíte? Tak vidíte. My si tady můžeme všechno ověřit. *(Zavěšuje.)*

KLIMENT: Ale tam přece... podívejte se na moje ruce, ještě teď si je nemůžu zahřát.

ÚŘEDNÍK: Jsou mladí lidé – dívají se na manželství přezíravě.

KLIMENT: Ti chlapi mi to musí dosvědčit. Žádám vás o to!

ÚŘEDNÍK *(telefonuje):* Prosím. My se konfrontace nebojíme. Hovorna? Přijďte na chvíli sem. Třeba vy, Veselý. *(Zavěšuje.)* Jste sám proti sobě, pane Kliment. Mohl jste být dávno vyřízený. A váš názor na manželství tedy?

KLIMENT: Proč vás to pořád zajímá? Má to snad být nějaký průzkum?

ÚŘEDNÍK: Pane Kliment, my tady neustále prozkoumáváme. Někteří dokonce označují manželství za druh nesvobody.

KLIMENT: V tom já se nevyznám. Já se ještě nikdy neženil.

ÚŘEDNÍK: Co tím chcete říct?

KLIMENT: Nic... Ještě jsem se prostě neoženil.

ÚŘEDNÍK: Ale oženíte se, doufám.

KLIMENT: Ano, ovšem. Až k tomu budou podmínky. Bydlím totiž v podnájmu a nový byt je drahý a kromě toho – není.

VESELÝ (*vstoupí*): Pořád si nemůžu vzpomenout na ty slova. (*Za-
píská melodii.*) Dneska ráno to hráli.

KLIMENT (*radostně*): To je on. Jen se ho zeptejte, jestli tam bylo zatopeno. A kdy jsem přišel.

ÚŘEDNÍK: To je pan Kliment, Veselý. Chce se ženit.

VESELÝ: Těší mě a blahopřeju teda. S tím tvým ksichem, jak se tak na tebe dívám, je to úspěch. Pozdravení slečně nevěště.

KLIMENT (*užasle*): Ale dovolte...

ÚŘEDNÍK: Pan Kliment si myslí, že ho znáte...

VESELÝ: Klimenta? Odkud bych ho měl znát? Jo Kliment, když já byl v tvém věku, já už měl nejmíň tři děti, jestli ne víc. Tehdy jsme museli stát ještě celej den.

KLIMENT: Seděl jsem v čekárně. Dneska od rána, od osmi. Vy jste mě ještě odstrkával ode dveří.

VESELÝ: Ale Kliment, v hovorně je takových lidí. A každěj se už dneska může posadit. Copak já vím, kdo tam sedí?

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment.

KLIMENT: Byl jsem tam sám, jenom s vámi a s tím druhým, co měl taky svetr. Za celou dobu tam nikdo jiný nevstoupil.

VESELÝ: Tak ty se teda budeš ženit. Jestli budeš potřebovat nějakou radu nebo tak, neostýchej se, já už mnohým poradil. Jenom ne jedním zadkem na dvou svatbách sedět. (*Směje se.*) To je dobrý, co?

ÚŘEDNÍK: Říká, že mu tam byla zima.

VESELÝ: Kde?

KLIMENT: V čekárně!

VESELÝ: Kliment, v hovorně je přeci jako ve skleníku. Tam je parno, tam by dozrály i pomeranče.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, i pomeranče se tam dají pěstovat, a vy mluvíte, jako by tam mrzlo.

KLIMENT: Tak proč máte ten svetr? Na co nosí lyžařský svetr?

ÚŘEDNÍK: Ale pane Kliment, kolega Veselý nikdy netvrdil, že on čekal v hovorně. To jen vy jste o něm tvrdil!

KLIMENT: Ale stál tam. V tom svetr. Celou tu dobu tam stál.

ÚŘEDNÍK: Takhle byste neměl mluvit, pane Kliment. O starším člověku.

KLIMENT: Ale stál tam přece.

ÚŘEDNÍK: Kolega Veselý byl vždycky oceňován pro svoji věrnost. Před dvaceti čtyřmi lety, pane Kliment, kolega Veselý dokonce nasadil pro věrnost život a byl za to vyznamenán.

KLIMENT: Ale já... To mě těší, ale právě proto, stál jste tam přece.
V tom svetru jste tam stál!

ÚŘEDNÍK: Ano, byl vyznamenán řádem. A teď přijdete najednou vy
a obviníte ho. A kvůli čemu? Kvůli svetru, s tímhle byste mohl
narazit, kdybyste se dostal mezi lidi, kteří s vámi nesmýšlejí
tak přátelsky. Kolega Veselý vám přece blahopřál.

VESELÝ (*uraženě*): Blahopřál jsem mu.

KLIMENT: Ano... ale tam... odmítal mě pustit a teď to zapírá. Ale
byl tam ještě ten druhý, ten jednooký, ať sem přijde, zavolejte
ho, on mi to dosvědčí.

ÚŘEDNÍK: Jak chcete. My se konfrontace bát nemusíme. Veselý,
zavolejte Mádra.

VESELÝ vyjde.

Odpustte, pane Kliment, mezi námi, už mu vynechává pa-
měť. Dosluhuje jen tak do penze, zásluhy, znáte to. Kde má
dosluhovat? Dají ho k nám. U nás všichni dosluhují. Dostanou
svetry a dosluhují, musíme mít pochopení.

KLIMENT: Ovšem, to jsem netušil.

ÚŘEDNÍK: Nemluvte už o tom, pane Kliment, myslíme teď na ra-
dostnější věci. Budete se tedy ženit?

KLIMENT: Ale promiňte... došlo snad k nedorozumění. Řekl jsem
jen...

ÚŘEDNÍK: Nemusíte se omlouvat, pane Kliment. Nechceme nijak zasahovat do vašeho soukromí. Každý je přece strůjcem svého štěstí. A my jen bdíme nad tím, aby štěstí jednoho nebylo budováno na úkor druhého.

KLIMENT: Ano... to je ušlechtilé.

ÚŘEDNÍK: Já věděl, že u vás najdu porozumění. Slečna Lukasová bude v dobrých rukou.

KLIMENT (*užasle*): Slečna Lukasová? Nerozumím vám.

ÚŘEDNÍK: Milujete přece slečnu... (*Listuje.*) Marcelu Lukasovou.

KLIMENT (*rozhodně*): Neznám vůbec žádnou Marcelu Lukasovou... Počkejte (*vzpomene si*), myslíte tu holku, co bydlí v patře pod mnou, tu kadeřnici? Ale tu... (*směje se*) tu přece... (*Směje se.*)

ÚŘEDNÍK (*se směje s ním – náhle*): Budete se brát?

KLIMENT: Brát? Ale to je... To je skutečně omyl... Vždyť já ji vůbec... neznáme se vůbec.

ÚŘEDNÍK: Tak vy ji vůbec neznáte... (*Směje se – náhle.*) A to chcete naznačit, že my tady jsme se spletli?

KLIMENT: A kvůli tomu jste mě sem volali? Jestli si budu brát Marcelu Lukasovou, kterou ani neznám... (*Směje se.*)

MÁDR (*vstoupí*): To je hrozný. Je půl pátý a ještě tady trčíme. Moc se s nima mazlíme.

ÚŘEDNÍK: Mádr, to je Kliment.

KLIMENT: Ano, to je on. Stál tam v tom svetru... Ale už to nechme, šlo stejně o omyl.

ÚŘEDNÍK: Ne, jen položte svoje otázky, to je vaše právo, pane Kliment. My se konfrontace nebojíme. *(Křičí.)* Mádr, to je totiž pan Kliment. Bude se ženit.

KLIMENT: Ale promiňte, přece se právě vysvětlilo...

MÁDR: Kliment? Neznám.

KLIMENT: Ale znáte. Seděl jsem v čekárně a vy – celou tu dobu jste stál mezi dveřmi a oknem... Ale to už je teď stejně jedno...

ÚŘEDNÍK: Jen pokračujte, pane Kliment.

KLIMENT: Když jsem vstal ze židle, vždycky udělal krok stranou. Aby mi zahradil cestu ke dveřím.

ÚŘEDNÍK *(křičí):* Mádr, pan Kliment tvrdí, že jste spolu dneska byli v hovorně.

MÁDR: Nebyl jsem v hovorně od pondělka.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, a dneska je pátek!

KLIMENT: To není pravda. Musí mě poznat. Já ho poznávám. Stál tam celou dobu.

MÁDR: Vy jste Kliment?

ÚŘEDNÍK (*křičí*): To je on!

MÁDR: Asi se plete. (*Přistoupí ke KLIMENTOVI, poplácá ho po rameni.*) Trochu víc hrdosti. (*Vyjde.*)

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, na kolegu Mádra je spolehnutí, ale mně se zdá, že vy všechno splete.

KLIMENT: Nemůžu si ho plést. Říkal jsem vám přece, že ten tam měl taky jen jedno oko.

ÚŘEDNÍK: O to přišel v boji. Kolega Mádr bojoval, když vy jste ještě ani nežil!

KLIMENT: Stál tam mezi oknem a dveřmi.

ÚŘEDNÍK: A dokonce jste chtěl zapřít svoji snoubenku. Anebo to jste se také jen spletl?

KLIMENT: Snoubenku?

ÚŘEDNÍK: Slečnu Marcelu Lukasovou.

KLIMENT: Ale vy jste se... Já, začínám se tady bát, jako byste tu byli všichni smluveni. Co to má všechno znamenat? Je to hra? Nebo vtip? Možná že vy jste si mě s někým spletl, nebo omyl? Já jsem Petr Kliment. Třeba jste sháněl jiného Klimenta. Jeden můj přítel – předvolali ho na policii kvůli krádeži, protože se jmenoval Hynek, ale on se jmenoval Hynek jenom křestním jménem, zatímco...

ÚŘEDNÍK: Pane Kliment, neodbíhejte!

KLIMENT: Snad kdybychom si srovnali data... Já jsem Petr Kliment, narozen 8. srpna.

ÚŘEDNÍK: Byl jste mnohokrát viděn v její přítomnosti.

KLIMENT: Já?

ÚŘEDNÍK: Přejete si snad, abych předvolal svědky...?

KLIMENT: To je nesmyslné... nemůžou být takoví svědci. Ledaže by...

ÚŘEDNÍK: Proč jste se zarazil?

KLIMENT: Možná že máte na mysli něco takového, jako že jsem jí pomohl tašku do schodů...

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, a co dál?

KLIMENT: Jak to myslíte, co dál?

ÚŘEDNÍK: Jen si vzpomeňte!

KLIMENT: Na co si mám vzpomenout?

ÚŘEDNÍK: Však vy si vzpomenete!

KLIMENT: Jestli myslíte takové maličkosti... Jednou mě požádala, abych jí přinesl z pošty doporučené psaní... Anebo jednou večer, když jsem se vracel, potkali jsme se u dveří... Byla trochu opilá, pomohl jsem jí odemknout... Ale to přece... když bydlíte v jednom domě, když vidíte, že váš soused potřebuje pomoc... to by každý...

ÚŘEDNÍK: A dál?

KLIMENT: Co dál?

ÚŘEDNÍK: Však vy si vzpomenete!

KLIMENT: Já protestuju proti takovému tónu! Vy tady se mnou jednáte jako u výslechu...

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. Vy pořád někoho obviňujete. My se k vám chováme přátelsky. Kolega Veselý vám dokonce blahopřál. My jen hájíme zájmy čestných lidí. Jejich štěstí. Slečna Lukasová je přece čestný člověk.

KLIMENT: Co je mi do ní? Co mi pořád předhazujete tu osobu? Já, já jsem zasnoubený. Skutečně zasnoubený.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte.

KLIMENT: Já vám nerozumím.

ÚŘEDNÍK: Zasnoubil jste se. A před chvílí jste mi chtěl namluvit, že ji ani neznáte. Nás tady tak snadno neoklamete!

KLIMENT (suše): Nejsem zasnoubený s tou... se slečnou Lukasovou.

ÚŘEDNÍK: Znamená to, že jste zasnoubený s jinou osobou?

KLIMENT: Ano.

ÚŘEDNÍK: Mohu znát její jméno?

KLIMENT: Ne!

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte. Tímhle si nepomůžete. Takovými výmluvami.

KLIMENT: Pane, pane... *(Rozhodně.)* Nemiloval jsem nikdy slečnu Lukasovou. Nechápu, co to všechno má znamenat. Máte na dveřích tabulku: Občanské záležitosti, a chováte se jako policajt... Jako bych byl u výslechu... Jenže nemám obhájce... Odmítám odpovídat na vaše otázky.

ÚŘEDNÍK: Jak myslíte – ale na vašem místě. Rozmyslel bych si to.

KLIMENT: Už jsem si to rozmyslel.

ÚŘEDNÍK: Víte jistě, že slečna Lukasová bude... že čeká, že bude šťastnou matkou.

KLIMENT: Ne.

ÚŘEDNÍK: Zajímavé.

KLIMENT: Co je na tom zajímavého? Spousta ženských čeká rodinu a já o tom nevím.

ÚŘEDNÍK: Obvykle bývají otcové první, kdo se dozví tu šťastnou novinu.

KLIMENT: Ale tohle... To už je nehorázné!

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. Sám to uznáváte.

KLIMENT: Vidím, že jednat s vámi... vy se všechno snažíte obrátit proti mně... (*Bere za kliku, lomcuje s ní.*) Jak to, že ty dveře nejdou otevřít?

ÚŘEDNÍK: Zdá se, že zamkli.

KLIMENT: Kdo zamkl? Jakým právem? Já protestuju a žádám, abych ihned...

ÚŘEDNÍK: Neposadíte se zase?

KLIMENT: Ale já chci odejít... Já... V šest hodin musím někde být.

ÚŘEDNÍK: Schůzka?

KLIMENT: Do toho vám nic není.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. Takhle se nikam nedostaneme.

KLIMENT: Řekl jsem vám, že jsem zasnoubený. (*Čeká.*) Chce mě každý den vidět. Já nevím, jestli jste vy někdy taky... (*Zarazí se.*) Je půl šesté... dvacet minut mi trvá cesta tramvají... pracuje v nemocnici jako ošetrovatelka... čekám na ni vždycky před bránou... protože... (*Zoufale.*) Ona totiž, ani já – my nikoho nemáme...

ÚŘEDNÍK: A proto jste se rozhodl, že se oženíte. Tak vidíte, pane Kliment. Tak vidíte, že se domluvíme.

KLIMENT: Já... já vám nerozumím.

ÚŘEDNÍK: Máte se rádi. Vezmete se. To je právě to, v čem vám chci pomoci. Lidi se nemají stydět za svoji lásku. Nemají se bát svého štěstí.

KLIMENT: Ano. Totiž, vy jste přece... O kom to mluvíte?

ÚŘEDNÍK: Milujete přece Marcelu Lukasovou.

KLIMENT mlčí.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte. Věděl jsem, že všechno bude v pořádku. Milujete se. Teď se vezmete, aby dítě mělo matku i otce a vyrůstalo obklopeno láskou.

KLIMENT (*kope do dveří*): Pustte mě odtud!

ÚŘEDNÍK: Pane Klimente, vzpamatujte se. Vždyť nám poškodíte dveře. Sám jste přece uvedl, že jste se předtím stýkal se slečnou Lukasovou.

KLIMENT: Stýkal?

ÚŘEDNÍK: Odemykal jste jí dokonce dveře.

KLIMENT: Ale pochopte, byla opilá... Viděl jsem, že je opilá. Snažila se odemknout, nedařilo se jí to. Měl jsem ji tam tak nechat? Sama se otočila a řekla mi: Pane Kliment, to jsem ráda, že jdete. Já jsem dneska... my měli mejdan. Tak nějak to řekla. A požádala mě, jestli bych jí neodemkl ty dveře.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte. A co bylo dál?

KLIMENT: Co by bylo dál? Šla dovnitř a já šel domů.

ÚŘEDNÍK: Ale od té chvíle... Miloval jste ji, pane Kliment!

KLIMENT: To je prostě neslýchané. S vámi skutečně nemá cenu začínat hovor. Pustte mě ven! Nebo, nebo... Já vás budu žalovat!

ÚŘEDNÍK: Marcela Lukasová. (*Listuje v papírech.*) Je to přece hezké děvče.

KLIMENT: Je spousta hezkých děvčat.

ÚŘEDNÍK: Ale ne každá vám nabídne klíč od svého bytu. Vy jste jí přece nevrátil ten klíč, pane Kliment.

KLIMENT: No dovolte, to je drzá... Nebudu vám už odpovídat!

ÚŘEDNÍK: Stane se, že láska vstoupí nečekaně. Odemkl jste dveře. Shýbla se pro svoji tašku a vy jste zahlédl její šíji. Její vlasy se dotkly vaší tváře. Byl jste osamělý. A ona... vzpomněl jste si, jak vás požádala, abyste jí přinesl dopis. Mohla si přece pro něj dojít sama. Pochopil jste, že vás miluje. Věděl jste, že ji milujete. V té chvíli se z vaší paměti vytratilo vše. Všechny závazky. Vstoupil jste a objal ji. Dveře se za vámi zavřely...

KLIMENT: To je, to je... Musím se smát. (*Pokusí se zasmát se.*) Na úředníka máte fantazii... já – tohle bych si nevymyslel.

ÚŘEDNÍK: Já vás neodsuzuji. My tady neodsuzujeme lásku. My ji podporujeme. My ctíme lidské city, neboť city zkrášlují lidské vztahy a jsou podmínkou šťastné budoucnosti občanů.

Žádáme jenom, aby všechny závazky z toho plynoucí byly plněny. Láska nesmí být zvuile.

KLIMENT (*bouchá do dveří*): Už vás nechci poslouchat. Žádám, abych směl okamžitě odejít. Jinak vyrazím ty dveře. (*Kope do nich.*)

ÚŘEDNÍK (*telefonuje*): Hovorna? Veselý, přijďte ke mně. Pane Kliment, nepočínáte si rozumně. Proč nechcete připustit, že milujete slečnu Lukasovou, když si ji nakonec stejně vezmete? Je přece lépe milovat toho, se kterým musíme žít, než ho nemilovat!

KLIMENT: Nebudu s ní žít.

ÚŘEDNÍK: Pane Kliment, vzpíráte se svému osudu. Svému štěstí.

KLIMENT (*náhle ho napadne*): Zavolejte teda ji... Vždyť ona by taky nechtěla. Chodila s takovým dlouhým vlasatým... Sám jsem je viděl, kolikrát jsem je viděl, jak šli spolu. Ona musí dosvědčit, že já...

ÚŘEDNÍK: Proč jste se zarazil?

KLIMENT: Ledaže... (*Mumlá.*) Třeba je to všechno... Jak jste vlastně na to všechno připadli?

VESELÝ (*odemyká, vstoupí*): Přišel jsem. (*Píská si.*) Ty slova... Však já si vzpomenu.

ÚŘEDNÍK: Veselý, tady pan Kliment chce vědět, proč je zamčeno.

VESELÝ (*otevívá a opět zavírá dveře*): Není přeci zamčeno. Nebudu zamykat, když vím, že se chce ženit.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. Vůbec nebylo zamčeno. Vy jenom pořád hledáte záminky, abyste nás mohl nějak obviňovat.

KLIMENT: Ať jde od těch dveří. Jak můžu odejít, když stojí ve dveřích?

VESELÝ: Tak tobě zase vadí, kde stojím? Napřed chceš sem, pak zase ven, tak co vlastně chceš? Ty by ses měl trochu zamyslet sám nad sebou. Když já byl v tvých letech – ani sednout jsem si nemoh. A ty bys pořád utíkal.

KLIMENT: Chci odejít. Žádám, abyste okamžitě šel od těch dveří.

VESELÝ: Já ti teda řeknu, co bys měl udělat. Teď by sis měl sednout. Koukej, jaké tu máme židle. O takových se mi ani nesnilo, když jsem byl v tvých letech.

KLIMENT: Já vás...

ÚŘEDNÍK: Přál jste si přece, abych zavolal slečnu Lukasovou.

KLIMENT: Nepřeju si to už. Nechci slyšet o slečně Lukasové. Chci odejít.

VESELÝ: Tak ty chceš odejít? Ale proč? Myslíš, že to s tebou nemyslíme dobře.

KLIMENT: Netykejte mně. Před chvílí jste dělal, že mě vidíte prvně v životě.

VESELÝ: Tak já ti řeknu, co teď uděláš. Teď se posadíš. A poslechněš si něco. Abys věděl, jak máš žít.

KLIMENT: Chci odejít.

ÚŘEDNÍK: Pane Kliment, to neděláte dobře. Kolega Veselý je zkušený člověk. A vy teď, když se chcete ženit, potřebujete poradit.

VESELÝ: Posad' se!

KLIMENT: Já se nechci ženit. To všechno tady – já to odmítám. Moje snoubenka na mě čeká... já tu nehodlám už ani minutu... A k tomu všemu o hladu...

ÚŘEDNÍK: Všechno ještě stačíte.

VESELÝ: Takovouhle židli – já znal jenom z vyprávění, když jsem byl v tvých letech. Anebo to křeslo tam – všechno vyřezávaný!

ÚŘEDNÍK: Nám jde jen o to, aby se věci už konečně daly do pořádku. Vy milujete slečnu Lukasovou a ona s vámi čeká dítě. Chceme jen slyšet, že si ji konečně chcete vzít. Chceme, abyste jasně prohlásil, že ji milujete, a proto si ji chcete vzít.

VESELÝ: Tak si sedni přece. Proč si myslíš, že tady máme takovej nábytek? Pro takový, jako seš ty!

KLIMENT: Já vám teda řeknu: (*slavnostně*) Nenávidím slečnu Marcelu Lukasovou. Byla mi lhostejná, ale teď ji nenávidím. Kdykoliv zaslechnu to jméno, budu křičet odporem.

VESELÝ: Tak ty se neposadíš? Mně se zdá, že tě posadím sám.

KLIMENT: Nesahejte na mě... To je... Násilí... Nechte mě.

VESELÝ ho posazuje, židle praskne.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. Tohle přece nemuselo být.
Taková škoda.

VESELÝ: Tu židli zaplatí. Takhle ničit majetek.

KLIMENT: Žádám, abych...

ÚŘEDNÍK (*telefonuje*): Je to bolestné. Je to trapné. K čemu nás to chcete nutit, pane Kliment? Mádr? Přiveďte ji. Můžete ji přivést.

KLIMENT: Koho přivedou?

ÚŘEDNÍK: Vaši snoubenku. My se, pane Kliment, konfrontace nebojíme, protože my víme, že pravda je na naší straně.

KLIMENT: Moji snoubenku? Kde jste ji sebrali, vy... vy... vy jste tu spiknutí, ale já vás upozorňuju... Koho vlastně myslíte?

ÚŘEDNÍK: Přivedou slečnu Lukasovou. Sám jste o to žádal.

KLIMENT: Ona je tady? Já... Začínám chápat... To ona si tohle všechno vymyslela, ale proč... Pochopte, jestli vám něco namluvila... Musíme zavolat svědky, nezaujaté svědky, oni potvrdí, že já... že jsem s ní nikdy...

VESELÝ: Tu židli zaplatí. Já když to vidím, tu škodu... Taková to byla drahá židle, památeční. A zase si stojí. Já se z tebe snad... Táhle máš křeslo. Ať už sedíš. Jestli ty si zasloužíš takové zacházení.

KLIMENT: Žádal jsem, abych mohl odejít.

ÚŘEDNÍK: I to bude. My vás tu násilím držet nebudeme. My chceme jen pomoci dobré věci.

VESELÝ: Aby se dostali dohromady lidi, co se milují. Když jsem byl v tvém věku, to nebylo tak snadný: přijít a vzít se. To nám bránili. To nebylo jako dneska. Přijdeš na úřad a ještě ti nabídne židli.

MÁDR (*vstoupí s LUKASOVOU*): Tak už máme šestou pryč. Za tohle budou přeschasy. Courá se. Jako by ji to netáhlo k snoubenci. Stydí se.

KLIMENT: Bože, co jste to s ní dělali? Vy jste ji bili?

MÁDR: Courá se, jako by ji vedli na popravu. Svatba bude. Bude svatba, slečno. Budou šaty se závojem, prstýnky.

LUKASOVÁ (*užasle*): Vy jste tady? Taky vás přivedli?

ÚŘEDNÍK: Zdá se, že se poznáváte. Vy se znáte dobře, že?

KLIMENT: Nezapíral jsem, že bydlíme v jednom domě.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte. Tak je to správné. Láska se nemá zapírat.

VESELÝ: Závoj a prstýnky. Já se sám raduju, když to slyším. To za nás... To jsme byli rádi, když jsme vůbec dorazili k oltáři.

MÁDR: Tady se postavte, slečno. Všechno dobře skončilo. A on, proč sedí jako pecka? Nepochybuje ani snoubenku?

KLIMENT: Tohle není moje snoubenka.

ÚŘEDNÍK: Pane Kliment, rozmyslete se. Jsou slova, která pálí a zraňují jako oheň, a bolest, kterou způsobí, se už nedá odvolat.

LUKASOVÁ: Mně je to jedno. Je to cizí člověk.

KLIMENT (*vítězně*): Slyšeli jste? Cizí člověk. Řekla o mně: cizí člověk!

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, kam jste to dopracoval. Vy jste ji zapřel a teď ona zapírá vás.

LUKASOVÁ pláče.

KLIMENT: Co vám udělali?

VESELÝ: Tak ji přece polib! Nestyd' se! Já kdybych byl na tvém místě... A ještě s tím tvým ksichem, to bych tedy se nedal takhle pobízet! Já znal jednoho s takovým ksichem. (*Významně.*) Jak ten se ženil!

KLIMENT: Bili jste ji. Vždyť má na ruku modřiny.

LUKASOVÁ: Já chci odtud. Pust'te mě odtud.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, kam jste ji dohnal. Nechce tu zůstat s vámi.

VESELÝ: Ty ji nepolíbíš? Já nevím, co ty seš za člověka.

KLIMENT: Ona nechce. Slečno, vy přece nestojíte o to, líbat se s cizím člověkem.

ÚŘEDNÍK: Vy jste cynický, pane Kliment, po tom, co jste udělal, ještě kladete slečně sugestivní otázky.

MÁDR: Každý chlap je napřed cizí. Ale my se s nima moc mazlíme.

KLIMENT: Neplačte, slečno, všechno se vysvětlí – my se přece neznáme, nemůžou nás donutit, abychom se milovali, anebo dokonce vzali... K lásce se přece nedá nutit, nemůžeme se milovat proto, že oni si vzpomněli!

LUKASOVÁ: Mně je to jedno, mně už je všechno jedno.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, kam až jste ji dostal. Zlomil jste ji. Pokořil jste ji, teď ji ještě chcete zbavit naděje.

LUKASOVÁ: Já už tu nechci být. Proč mě tu držíte? Co jsem udělala? Tvrdíte, že čekám dítě. Já nečekám dítě. Nechci se vdávat. Chci jít domů.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, kam až jste ji dohnal. Zapírá svůj stav. Je jí hanba přiznat se, když vidí, jak ji odmítáte. Můžete zase jít, slečno Lukasová. Buďte bez starosti, my vám nedáme ublížit. Budeme hájit vaše zájmy, vaši čest, vaši budoucnost. Proto jsme tady. Budete ještě šťastná.

MÁDR: Moc se s nima mazlíme. Prosím, slečno, tudy!

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, my se konfrontace bát nemusíme, ale od vás jsem tohle, to se přiznám, nečekal. Takovou bezcitnost. Copak jste neviděl, v jakém stavu to děvče je?

KLIMENT: Já už odmítám odpovídat. Odmítám s vámi o tom mluvit.

ÚŘEDNÍK: Zlomil jste ji a pak jí do očí prohlásíte, že je cizí člověk. Vy snad, odpusťte mi, pane Kliment, vy nemáte srdce v těle!

VESELÝ: Proč se tak tváříš? Nemrač se takhle! Já ti něco řeknu: Ty máš ale ksicht! Já znal jednoho s takovým ksichtem, ale ten si rozmyslel, než se takhle tvářil.

ÚŘEDNÍK: Pane Kliment, tak my čekáme. Čekáme na vaši odpověď. Přece si nemyslíte, že se vás budeme prosit. K tomu tady nejsme.

VESELÝ: Ten tvůj nos a tu tvoji bradu mít, tak se radši neukazuju mezi lidma. A řeknu ti, tý holce se divím, divím se, že tě miluje s tím tvým ksichtem!

ÚŘEDNÍK (*telefonuje*): Mádr, na chvíli!

VESELÝ: Tak co mlčíš? Zarostla ti huba? Takovýhle znám. To jste dneska vy. S holkou se milovat, ale když pak dojde k povinnostem, koukáte zmizet.

ÚŘEDNÍK: Vy nemáte svědomí, pane Kliment. Když jsem vás prvně uviděl, myslel jsem, že ho máte. Že máte svědomí a cit, pane Kliment. Vždyť to je strašné, když za vás musí cítit svědomí jiní. Když svědomí za vás musí mít úřad. Kdyby byli všichni jako vy, to by se snad ani nedalo žít, to by se lidi začali navzájem vraždit!

MÁDR (*vstoupí*): Šest. To tu budeme do rána?

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. I my chceme jít domů. I my jsme lidi. Proč nám to ztěžujete?

MÁDR: Jakýpak řeči. Vezme si ji? *(Vytahuje pistoli.)* On si ji vezme.

KLIMENT: Co to máte v ruce...? Proboha, vy jste... Vždyť já... Co to je za vtipy, to přece nemůžete všechno myslet vážně... Pane referente, ať to schová, ať schová tu pistoli!

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. Teď sám poznáváte, jaké to je, když vám někdo nechce hned vyjít vstříc. Ale vy sám, když jste krutý, když odmítáte vyslechnout i ty nejúpěnlivější prosby ubohé dívky, to se vám zdá správné. Schovejte to, Mádr! My s vámi budeme jednat líp než vy s námi, pane Kliment!

VESELÝ: Myslíš, že bych ti rád nepomohl? Ale jak se mi odvděčíš? Jako tý holce? Vy už nemáte dneska svědomí. Ty dokážeš jen zničit holku a její naděje a potom stát a tvářit se jakoby nic.

KLIMENT: Proč jste si mě vybrali? Jak jste na mě přišli? Proč mě mučíte?

MÁDR: Někdo ho mučí?

VESELÝ: Mě kdyby chtěla taková holka. Jenže mě. Já vyrůstal ještě v jiný době.

MÁDR *(užasle)*: Povídal, že ho někdo mučí!

KLIMENT: Nemiluju ji.

MÁDR: On se lituje. *(Přistoupí ke KLIMENTOVI, poplácá ho po rameni, až KLIMENT klopýtne.)* Trochu hrdosti. Jako chlap.

KLIMENT: Nikdy jsem ji nemiloval. Proč o ní pořád mluvíte?

VESELÝ: A to nám jako budeš předpisovat, o čem my můžeme s tebou mluvit? To my snad máme přihlížet, jak se nebohá holka tejrá? Jak ty šlapeš na její čest? Jaks ji zhanobil a teď před našima očima urážel? Tak co mlčíš? On už se nechce o ní bavit. To už je i na mě moc! *(Chytne ho za kabát.)*

KLIMENT: Nechte mě... To je... Co mě rvete za kabát?!

VESELÝ: On prostě nechce. *(Utrhne mu knoflík.)* On si snad myslí, že my tu jsme proto, abysme jen tak přihlíželi jeho ničemnostem. Abysme ho snad dokonce chránili. Ty si myslíš, že teď si jen tak odejdeš a budeš zase svádět nové oběti. Já ti řeknu, ty nejsi ani člověk. Ty jsi zrůda! V tobě není kousek lidskýho citu. Tohle uděláš holce a teď nám tady do ksichtu řekneš, že už o ní nechceš ani mluvit. Ale ty ještě budeš prosit. Přiveďte ji, to budeš prosit, abysme ti ji přivedli!

KLIMENT: Pusťte mě... mně není... *(Sahá si k srdci.)* Necítím se... Nejedl jsem celý den... A potom... trpím občas... *(Chce si sednout do klubovky.)*

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, a teď si chcete sám sednout.

VESELÝ: Nic, stát budeš! My jsme taky celý život stáli. Žili jsme jinak než ty. Věrně. My nemáme žádnou holku na svědomí.

ÚŘEDNÍK: Pane Kliment, přece sám uznáte, že to nemá smysl. Vy jste se přece chtěl oženit. Svěřil jste se mi. Jste sám. Opuštěný od dětství. A my nechceme nic víc, než abyste nebyl sám. Abyste mohl začít nový život. Abyste konečně jednou mohl být doopravdy šťastný.

MÁDR: Mlčí. Ted' mlčí. Už neví, co by si vymyslel, už mu došly ty jeho výmluvy. (*Dá mu herdu do zad, až KLIMENT zavravorá.*)

ÚŘEDNÍK: V životě přece potřebujeme lásku. Proč se vzpíráte osudu? Potřebujete přece po svém boku blízkého člověka, bytost, o kterou se budete moci opřít ve chvílích, které vždycky přijdou. Pak si vzpomenete a budete nám děkovat, že jsme vám byli nápomocni.

MÁDR: Mlčí. Kdyby řek: jo, tak si může jít. Ale je hrdej!

ÚŘEDNÍK: My přece nechceme nic, než abyste šťastně žili.

MÁDR (*přistoupí ke KLIMENTOVI, poklepe mu na rameno*): Mlčí. Už se nevykrucuje. Ono to bude aspoň rychleji vyřízený. (*Zívne, vztekle.*) Vždyť ono to jinak nemá konce!

ÚŘEDNÍK: My přece nechceme nic, pane Kliment, než to, co vy sám přiznáváte. Vy se přece chcete oženit. A slečna Lukasová má byt – vy sám bydlíte jenom v podnájmu – získáte dokonce střechu nad hlavou, ani se stěhováním nebudete mít potíže. Vychováte dítě, žena vám vypere, uvaří, zašije, to je přece všechno váš zájem. Vždyť se na sebe podívejte, pane Kliment, kravatu máte na stranu, u košile vám chybí knoflík, dokonce dva, jak vidím, a tady, koukejte, máte natržené sako!

KLIMENT: Ale já přece... (*zlomeně*) říkal jsem vám, já jsem už zasnoubený.

ÚŘEDNÍK: No tak vidíte.

VESELÝ: Konečně! Já věděl, že si dá nakonec říct. A po dobrým. Já vždycky jsem pro to: po dobrým. Všichni jsme lidi. A jde nám o jedno!

MÁDR: A máme to.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte. My ji teď přivedeme, vy řeknete: ano, miluji vás, políbíte se a my všichni... (*zamne si ruce*) se rozloučíme, a dokonce to zapijeme.

VESELÝ: No tak, Kliment, a muselo to všechno bejt? Vždyť co chceme my a co chceš ty? To jedno a samý!

KLIMENT: Ale nemůžu ji přece milovat, když ji ani neznám... Já jsem ji jenom, pomohl jsem jí tašku... kdybych to byl tehdy tušil, ani bych se nezastavil...

ÚŘEDNÍK: Ale sám přece připouštíte, že jste zasnoubený!

KLIMENT: Jsem zasnoubený, ale ne s touhle, ne s tou, co mi nutíte, s tou kadeřnicí, já se chci ženit, já miluju, a ona miluje mě, čeká na mě... ale ne ta vaše, tak proč jste si na mě zasedli! Proč mě neposloucháte?

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, a v tom to všechno je. Vy si sám nerozumíte. Vy se nevyznáte ve svých vlastních citech.

KLIMENT: Jednou mě porazilo auto. Byl jsem potlučený, a ona u mě seděla celou noc a celý příští den... Miluje mě... Nemůžu ji přece...

MÁDR: Tak dost. Ať sem netahá nějaký vzpomínky. My nejsme sentimentální – nás zajímá to, co dělá dneska. A odpověz: vezmeš si ji, nebo ne? (*Vytahuje pistoli, nabíjí ji.*)

KLIMENT: Pane referente, takhle přece... To je násilí, ať na mě, ať schová tu...

Výstřel.

ÚŘEDNÍK (*vyčítavě*): Tak vidíte, pane Kliment.

Ticho.

MÁDR: Měl štěstí. Nemířil jsem správným okem.

VESELÝ: Co se tak díváš? Ty nejsi rád, že se tady o tebe slušný lidi starají, abys měl před sebou nějakou budoucnost? Podívejte na ten jeho ksicht. Ty přímo provokuješ! Otoč se. Tady se postav. Tak. Zvedni ruce.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. Já vás varoval, kolega Veselý vás přímo prosil, vy jste se od začátku nechoval správně. Copak s vámi nic nepohne? Přece nečekáte, že vás budeme nutit? To je věc vašeho rozhodnutí. Jestli se rozhodnete zradit vlastní srdce a to ubohé děvče. To je vaše věc a důsledky byste si pak musel celý život nést sám.

MÁDR: Mlčí. (*Přikročí ke KLIMENTOVI a téměř ho srazí úderem do ramene.*) Ale všeho do času.

KLIMENT (*se odhodlá, otočí se ode zdi, přistoupí před ÚŘEDNÍKA*): Žádám, abych směl odejít!

ÚŘEDNÍK (*užasle*): Odejít? Ted' a odejít?

KLIMENT (*zoufale*): Pust'te mě, nechte mě jít, já už... není mi dobře. Nejedl jsem od rána... Aspoň napít kdybyste mně dali... (*Čeká.*) Přece jste mi sám říkal, ted' jste to prohlásil, že mě nebudete nutit.

ÚŘEDNÍK: Samozřejmě, my vás nutit nebudeme!

KLIMENT: Tak at' jde od těch dveří! Já třeba zase přijdu, zítra nebo kdy mi... Já bych si jen... rozmyslel bych se...

VESELÝ: Ne, já to nesnesu. (*Ukáže ke zdi.*) Tamhle! Rozmyslet! Chce se rozmyslet. Už ses moh desetkrát rozmyslet. Co si chceš rozmýšlet? Máš ty vůbec svědomí?

MÁDR: Mlčí. Moc se s nima mazlíme. Vid'! (*Uhodí ho do ramene.*)

VESELÝ: Ty nemáš svědomí, ty bys snad uškrtil vlastní mámu. Seš ty vůbec člověk?

KLIMENT sténá.

MÁDR: Mlčí. (*Přistoupí ke KLIMENTOVI, udeří ho do ramene, až KLIMENT upadne.*) Tak už bys taky moh něco povědět. My tu nebudem kvůli tobě do rána.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment.

KLIMENT (*ze země*): Nechte mě aspoň sednout. Dejte mi napít. A chvíli. Já se rozmyslím.

VESELÝ: Stát budeš. To sis myslel, že tě tu necháme ležet jako nějaký zvíře. Jsme snad lidi, ne?

ÚŘEDNÍK: Tak řekněte, pane Kliment, co vy vlastně chcete. Jen se na sebe podívejte. Nechal jste nás celý den čekat, pak jste nás začal obviňovat, lhal jste, že vás zadržovali v hovorně a že vám tam byla snad dokonce zima. Pak jste zapíral, že jste vůbec znal slečnu Lukasovou. Pak jste se nám snažil namluvit, že ji nemilujete, a dokonce jste se v tom smyslu pokoušel před našima očima na ni vykonávat nátlak. Jen se na sebe podívejte, jak potom chcete, abychom my jednali s vámi, když vy se sám chováte takhle?

MÁDR: Mlčí. *(Vytahuje pistoli, zvolna míří.)* Ted' si ho vezmu na mušku já.

ÚŘEDNÍK: Vzpamatujte se, pane Kliment. Ještě je čas. Ona vám odpustí a my se taky pokusíme zapomenout na to, co jste tady s námi sehrál.

MÁDR *(vystřelí):* Ještě jsem přimhouřil svoje oko!

VESELÝ: Co se otáčíš! Stůj tam!

MÁDR *(vystřelí, jde ke stěně, vytahuje kulku, ukazuje ji KLIMENTOVI):* Copak to tady je? Kolik to vlastně chybělo? *(Měří.)* Řekl bych dva centimetry... Dva!

ÚŘEDNÍK: My vás samozřejmě nutit nemůžeme a ani nechceme, pane Kliment. Ale jestli jste se rozhod zahubit sebe a tu dívku, pak je naší povinností vám v tom zabránit. Zachránit vás. My chceme vaše štěstí, pane Kliment. My chceme, aby lidi kolem

nás žili v klidu a pohodě, aby jejich svazky byly co nejpevnější, aby byly založeny na skutečné lásce. To je to, co my chceme, pane Kliment.

MÁDR: Mlčí. *(Vytahuje pistoli, strká ji KLIMENTOVI do zátylku.)* Teď už žádný centimetry nebudou! Už nemůžou být. A já budu teďka počítat do jednadvaceti. *(Počítá.)* Jedna, dva...

VESELÝ: Já už teda viděl mnoho. Ale tohle, jemu snad by bylo jedno, kdyby lidi kolem něho pochcípali.

MÁDR: Deset, jedenáct, dvanáct...

ÚŘEDNÍK: Mádr, počkejte, pan Kliment – snad chce něco říct.

KLIMENT: Nechte mě sednout.

VESELÝ: Tady budeš. Já jsem taky celý život stál a podívej na mě, kde dneska jsem. A kde jsi ty s tím tvým seděním. A ty budeš teď pěkně stát. Dokud se z tebe taky nestane člověk.

MÁDR: Sedmnáct, osmnáct, devatenáct, dvacet...

KLIMENT: A pít... Dejte mi něco napít... Já pak... Já se rozmyslím.

ÚŘEDNÍK: No tak vidíte, pane Kliment.

VESELÝ: Konečně.

MÁDR *(přistoupí ke KLIMENTOVI):* A zapijem to všichni i s nevěstou. *(Udeří ho do ramene.)*

KLIMENT upadne.

VESELÝ: Ty taky vydržíš. Ta to s tebou chytne.

MÁDR: Mám ji přivést? *(Odchází.)*

KLIMENT: Pít!

VESELÝ: Slyšíš, přivedou ti nevěstu. Tak se přece postav. Neupravíš se trochu? *(Zvedá KLIMENTA, oprašuje ho, utírá mu krev kapavkou.)* No vidíš, teď seš docela to... *(Pustí ho.)*

KLIMENT *(upadne):* Pít. Mně je špatně!

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment. Vždyť jsem vám to říkal, člověk se nemá stydět za svoji lásku.

KLIMENT: Miláčku... Kdybys mě tady... *(Posazuje se na zemi.)*

ÚŘEDNÍK: I když se lidi často stydívali za své city. A my pro to musíme mít pochopení. Ne každý dovede svoji lásku otevřeně přiznat tváří tvář druhému. Musíme se teprve učit. Všichni se musíme teprve učit.

KLIMENT: Mně... je mi špatně... Já snad... *(Klesne.)*

ÚŘEDNÍK: Mohu tedy napsat, že jste před svědky prohlásil, že milujete slečnu Marcelu Lukasovou a že jste připraven vzít si ji za ženu?

VESELÝ: Tak co mlčíš? Ty ještě pořád nevíš?

MÁDR (*vstoupí*): Tak jsme tady. Nevěsta čeká přede dveřmi. (*Nakloní se ke KLIMENTOVI.*) Je tady. Vaše nevěsta. Marcela. Je tady!

ÚŘEDNÍK: Tak, pane Kliment, opakujte po mně: Já, Petr Kliment, prohlašuji, že miluji slečnu Marcelu Lukasovou...

KLIMENT: Já... já... nemůžu...

ÚŘEDNÍK: Prohlašuji, že miluji...

KLIMENT (*chroptí*): Člověka, aspoň nějakého člověka.

VESELÝ: Co říká?

MÁDR (*nakloní se nad KLIMENTA*): Volá ji.

VESELÝ: Říkal jsem mu to. Já mu to říkal.

ÚŘEDNÍK: Prohlašuji, že miluji...

KLIMENT (*zvedne se trochu*): Marcelo, aspoň vy, slečno... (*Klesne zpět.*)

VESELÝ: Já to říkal. Ještě ji budeš volat.

ÚŘEDNÍK: No tak, pane Kliment!

MÁDR: Co zas mlčí?

VESELÝ: Co je to s ním! Teď když konečně... Ale já vezmu tu nohu...

ÚŘEDNÍK: Pane Kliment, co je to s vámi...

MÁDR: Já ho zvednu. *(Nabíjí pistoli.)* Vidiš tohle... *(Nakloní se nad něho.)* Jako by už ani nedejchal.

VESELÝ: Ale já mu to prorokoval. Ještě ji zavoláš. A volal ji.

MÁDR: Jo, nedejchá. Už nedejchá.

ÚŘEDNÍK *(smutně):* Tak vidíte, pane Kliment.

MÁDR *(věcně):* Máme ho odnést?

VESELÝ: Mrtvej? To on je mrtvej! Teda ten – to nebyl chlap... Hodíme ho do hovorny. Tam je chládek. Do zejtrka tam vydrží. *(Chytá KLIMENTA za nohy.)* A zase abysme tý holce hledali ženicha. *(Zvedá společně s MÁDREM KLIMENTA.)* To je služba, to je služba.

ÚŘEDNÍK: Tak vidíte, pane Kliment, a jak jste mohli být šťastní, stačilo jen, abyste chtěl.

VESELÝ *(radostně):* Už jsem si vzpomněl.

ÚŘEDNÍK: Vzpomněl jste si?

VESELÝ *(zpívá):*

Zalet', sokol, biely vták,
ku mojmu milému,
pozdravuj ho nastokrát...

ÚŘEDNÍK: Mádr!

MÁDR: Jo.

ÚŘEDNÍK (*vstane, prvně od stolu, přejde několikrát místností*):
Mádr, někdy se mi zdá, že my tady se marně namáháme. Lidi prostě nechtějí být šťastní.

MÁDR: Jo. Máme ho odnést?

ÚŘEDNÍK: Odneste ho!

MÁDR společně s VESELÝM odnášejí KLIMENTA.

(ÚŘEDNÍK si opět sedá za stůl.) Ale nás to neosvobozuje od naší povinnosti a našeho poslání. Sloužit jim. Pomáhat jim, aby už žili konečně jednak v klidu a pohodě, aby jejich svazky byly co nejpevnější, aby byly založeny na vzájemném obdivu a pochopení, na skutečné lásce. Láska, to je to, co chceme. K čemu směřujeme. O co usilujeme. Láska. Skutečná láska. Jak velké poslání. *(Skloní hlavu v zamyšlení.)*

Srpen – září 1968

Ivan Klíma
Ženich pro Marcelu

Edice Drama

Ilustrace na obálce Lars Poyansky/Shutterstock.com

Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 ze 4. 12. 2020

ISBN 978-80-274-1274-7 (epub)

ISBN 978-80-274-1275-4 (pdf)

ISBN 978-80-274-1276-1 (prc)